

HRVATSKI SABOR

639

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 25. veljače 2005. godine.

Broj: 01-081-05-770/2
Zagreb, 4. ožujka 2005.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM

Članak 1.

U Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (»Narodne novine«, br. 143/02.) u članku 1. iza riječi: »Zakonom« dodaju se riječi: »u cilju zaštite osoba s invaliditetom«, a riječi: »na otvorenom tržištu rada i pod« zamjenjuju se riječima: »pod općim i«.

Članak 2.

U članku 2. stavku 2. iza riječi: »osposobiti« briše se zarez i dodaje riječ: »i«, a riječi: »i raditi na tržištu rada« brišu se.

Članak 3.

U članku 3. stavku 1. točki 1. riječ: »to« briše se, a iza riječi »pravo« dodaju se riječi: »na profesionalnu rehabilitaciju«.

U točki 2. iza riječi: »rad« dodaju se riječi: »koja je pravo na profesionalnu rehabilitaciju ostvarila«.

U točki 5. iza riječi: »razvoju« dodaju se riječi: »koji je pravo na profesionalnu rehabilitaciju ostvario«.

Članak 4.

U članku 4. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Postupak utvrđivanja invaliditeta i smanjene radne sposobnosti te ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju pokreće se na zahtjev osobe s invaliditetom, njezinih roditelja, zakonskog zastupnika, skrbnika, izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite, socijalnog radnika ili defektologa.«

Stavak 5. briše se.

Članak 5.

U članku 7. stavak 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»(1) O načinu ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju nezaposlenih osoba s invaliditetom odlučuje u prvom stupnju područna služba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u kojoj je osoba s invaliditetom prijavljena kao nezaposlena.

(2) Postupak ostvarivanja prava iz stavka 1. ovoga članka pokreće se na zahtjev osobe s invaliditetom, njezinih roditelja, zakonskog zastupnika, skrbnika, izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite, socijalnog radnika ili defektologa. Zahtjevu se prilaže dokaz o utvrđenom invaliditetu i o smanjenoj radnoj sposobnosti.«

Članak 6.

Članak 8. briše se.

Članak 7.

Članak 9. mijenja se i glasi:

»(1) Osobe s invaliditetom zapošljavaju se pod općim ili posebnim uvjetima.

(2) Pod općim uvjetima zapošljavanja smatra se zapošljavanje osoba s invaliditetom po općim propisima koji uređuju područje rada i zapošljavanja.

(3) Pod posebnim uvjetima zapošljavanja smatra se zapošljavanje u ustanovi ili trgovačkom društvu osnovanom radi zapošljavanja osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: zaštitna radionica), kao i samozapošljavanje osoba s invaliditetom.

(4) Pod posebnim uvjetima zapošljavaju se osobe s invaliditetom koje se na temelju radnih i općih uvjeta ne mogu pod općim uvjetima zaposliti ili zadržati radno mjesto uz primjenu olakšica iz članka 29. ovoga Zakona.«

Članak 8.

U podnaslovu iznad članka 10. riječi: »NA OTVORENOM TRŽIŠTU RADA« zamjenjuju se riječima: »POD OPĆIM UVJETIMA«.

Članak 9.

Članak 10. mijenja se i glasi:

»(1) Tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne službe, izvan proračunski fondovi, te pravne osobe u vlasništvu ili u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su na primjerenom radnom mjestu prema vlastitom odabiru, u primjerenim radnim uvjetima imati zaposleno:

– do 31. prosinca 2005. najmanje jednu zaposlenu osobu s invaliditetom na svakih 50 zaposlenih,

– do 31. prosinca 2008. najmanje jednu zaposlenu osobu s invaliditetom na svakih 42 zaposlenih,

– do 31. prosinca 2011. najmanje jednu zaposlenu osobu s invaliditetom na svakih 35 zaposlenih,

– do 31. prosinca 2014. najmanje jednu zaposlenu osobu s invaliditetom na svakih 25 zaposlenih,

– do 31. prosinca 2017. i nadalje najmanje jednu zaposlenu osobu s invaliditetom na svakih 20 zaposlenih.

(2) Obveza iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na poslodavca – fizičku ili pravnu osobu koji zapošljava manje od dvadeset radnika.

(3) Poslodavci iz stavka 1. ovoga članka dužni su dati prednost pri zapošljavanju osobi s invaliditetom ukoliko ista zadovoljava sve tražene uvjete propisane oglasom ili natječajem.«

Članak 10.

Iza članka 10. dodaje se članak 10.a koji glasi:

»Članak 10.a

(1) Svi poslodavci, osim poslodavaca iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona dužni su plaćati Poseban doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Poseban doprinos).

(2) Osnovica za obračun Posebnog doprinosa jednaka je osnovici prema kojoj poslodavac ima obvezu obračuna doprinosa za zapošljavanje u skladu s propisima koji uređuju doprinose za obvezna osiguranja, a visina doprinosa obračunava se po stopi 0,1%.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, poslodavcu koji podliježe obvezi iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona, a nije zaposlio osobe s invaliditetom, visina doprinosa obračunava se po stopi od 0,2%.

(4) Na obvezu obračunavanja, plaćanja, izvještavanja, dospijeća za uplatu, obvezu plaćanja zatezne kamate u slučaju neplaćanja Posebnog doprinosa u propisanom roku i ostale obveze poslodavca vezane uz Posebni doprinos te na mjerodavnost zaprimanja izvješća, evidentiranje, naplatu, nadzor, zastaru utvrđivanja i prava na naplatu Posebnog doprinosa, vođenje drugostupanjskog i prekršajnog postupka, primjenjuju se posebni propisi koji uređuju doprinose za obvezna osiguranja, kao i opći porezni propisi te provedbeni propisi doneseni na temelju istih, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(5) Poseban doprinos uplaćuje se u korist uplatnog računa propisanog provedbenim propisom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, doprinosa za obvezna osiguranja te prihoda za financiranje drugih javnih potreba kojeg donosi ministar financija.

(6) Poseban doprinos iz stavka 2. ovoga članka započinje se obračunavati i uplaćivati s obračunom i uplatom doprinosa za obvezna osiguranja za siječanj 2005. godine.«

Članak 11.

U članku 11. stavku 1. iza riječi: »Hrvatske« dodaju se riječi: »i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,«.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) U postupku rješavanja o zahtjevu za odgodom obveze zapošljavanja iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.«

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4., mijenja se i glasi:

»(4) Primjerak rješenja o odgodi obveze zapošljavanja iz stavka 3. ovoga članka dostavlja se Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Fond).«

Članak 12.

U podnaslovu iznad članka 12. riječi: »I ZAPOŠLJAVANJE U OBITELJSKOM GOSPODARSTVU« brišu se.

Članak 13.

Članak 12. mijenja se i glasi:

»(1) Pod samozapošljavanjem osoba s invaliditetom u smislu ovoga Zakona smatra se:

1. osnivanje obrta ili zadruga,
2. osnivanje djelatnosti slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti), te
3. osnivanje djelatnosti poljoprivrede i šumarstva čiji je osnivač osoba s invaliditetom ili više osoba s invaliditetom.

(2) Djelatnost iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka registrirana je samostalna djelatnost za čije je obavljanje odobrenje izdalo nadležno tijelo i koja je upisana u odgovarajući registar toga tijela.

(3) Djelatnost iz stavka 1. točke 3. ovoga članka registrirana je djelatnost upisana u Upisnik seljačkih gospodarstava ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava pri uredu državne uprave u jedinicama lokalne ili područne (regionalne) samouprave, odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za poslove poljoprivrede i koja je upisana u registar obveznika poreza na dohodak sukladno propisima o porezu na dohodak.«

Članak 14.

U članku 13. stavak 5. briše se.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 5.

Članak 15.

Podnaslov iznad članka 14. i članak 14. brišu se.

Članak 16.

U članku 15. stavku 4. riječi: »područna služba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje nadležna« zamjenjuju se riječima: »centar za socijalnu skrb nadležan«, a riječi: »Središnja služba tog Zavoda« zamjenjuju se riječima: »ministarstvo nadležno za socijalnu skrb«.

Članak 17.

U članku 16. stavku 1. riječ: »javna« briše se.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Ustanovu mogu pojedinačno ili zajednički osnovati Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruge poslodavaca, sindikati, udruge osoba s invaliditetom, humanitarne udruge, vjerske zajednice i druge pravne i fizičke osobe.«

Stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 3.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 4. riječi: »stavka 4.« zamjenjuju se riječima: »stavka 3.«, a riječi: »ministar nadležan za rad i socijalnu skrb« zamjenjuju se riječima: »ministar nadležan za socijalnu skrb«.

Dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

»(5) Ako su ustanovu osnovala dva ili više osnivača, njihova međusobna prava i obveze uređuju se aktom o osnivanju ili ugovorom.

(6) Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju mogu biti osnivači zaštitnih radionica i radnih centara.«

Članak 18.

Iza članka 18. dodaje se članak 18.a koji glasi:

»Članak 18.a

(1) Ustanova može posredovati pri zapošljavanju korisnika na povremenim poslovima bez zasnivanja radnog odnosa za vrijeme trajanja profesionalne rehabilitacije i korisnika koji su profesionalno rehabilitirani, a na skrbi su ustanove.

(2) Poslove iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati i:

– domovi socijalne skrbi koji obavljaju i djelatnost srednjeg školstva za korisnike na školovanju i nakon završetka školovanja,

– domovi socijalne skrbi za osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjima za svoje korisnike koje nemaju radnu sposobnost u okviru psihosocijalne rehabilitacije,

– domovi socijalne skrbi za korisnike sa smanjenom radnom sposobnošću.«

Članak 19.

U članku 19. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Zaštitna radionica je obvezna osigurati usluge službe medicine rada u svrhu zdravstvenog nadzora primjerenog opasnostima i štetnostima za zdravlje, sigurnost i daljnje smanjenje radne sposobnosti osoba s invaliditetom te osigurati najmanje jednom u dvije godine periodične preglede tih osoba kao i provođenje mjera sukladno preporuci specijalista medicine rada.«

Članak 20.

U članku 22. stavku 1. riječi: »javna« i »na otvorenom tržištu rada ili u zaštitnim radionicama« brišu se.

U stavku 6. riječi: »prethodnog stavka« zamjenjuju se riječima: »stavka 5. ovoga članka«, a riječi: »ministar nadležan za rad i socijalnu skrb« zamjenjuju se riječima: »ministar nadležan za socijalnu skrb«.

Članak 21.

U članku 23. stavku 1. riječi: »uz suglasnost ministra nadležnog za rad i socijalnu skrb« brišu se.

Članak 22.

U članku 27. stavku 3. riječi: »imenovan hrvatski državljanin koji« zamjenjuju se riječima: »imenovana osoba koja«, a riječ: »pet« zamjenjuje se riječju: »tri«.

Članak 23.

Naslov pod brojem VI. mijenja se i glasi: »OLAKŠICE I POTICAJI PRI ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM«.

Članak 24.

U članku 29. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Poslodavac koji zapošljava osobe s invaliditetom pod općim uvjetima ima pravo na iste olakšice kao i poslodavac koji zapošljava osobe s invaliditetom pod posebnim uvjetima i to:

1. pravo na porezne olakšice predviđene posebnim propisima,
2. pravo na novčani poticaj, i
3. pravo na poticaje predviđene posebnim ugovorom o zapošljavanju osoba s invaliditetom sklopljenim s Fondom, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, nadležnom službom socijalne skrbi, jedinicom lokalne i područne (regionalne) samouprave ili s drugim poslodavcem (u daljnjem tekstu: nositelj osiguranja zapošljavanja).«

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Prava iz stavka 1. ovoga članka pripadaju poslodavcu i osobi s invaliditetom koja se samozapošljava bez obzira je li osoba s invaliditetom bila prethodno prijavljena u evidenciji nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.«

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. riječi: »dijela plaće« zamjenjuju se riječju: »troškova«.

Članak 25.

Članak 30. mijenja se i glasi:

»(1) Novčani poticaj poslodavcu koji zapošljava osobu s invaliditetom određuje se u visini uplaćenog doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje i doprinosa za zapošljavanje obračunatog i uplaćenog sukladno propisima o doprinosima za obvezna osiguranja.

(2) Novčani poticaj osobama s invaliditetom po osnovi samozapošljavanja određuje se u visini uplaćenog doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje.

(3) Poslodavac iz stavka 1. ovoga članka podnosi Fondu zahtjev za isplatu novčanog poticaja kojem prilaže:

– obračun novčanog poticaja s podacima o osobama s invaliditetom i uplaćenim doprinosima iz stavka 1. ovoga članka,

– dokaz da su za sve radnike uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja,

– dokaz da je osobi s invaliditetom isplaćena plaća s pripadajućom obračunskom listom, a prvi put i dokaz o zapošljavanju osobe s invaliditetom.

(4) Osoba s invaliditetom iz stavka 2. ovoga članka podnosi Fondu zahtjev za isplatu novčanog poticaja kojemu prilaže:

– obračun novčanog poticaja s podacima o osobi s invaliditetom i uplaćenim doprinosima iz stavka 2. ovoga članka,

– dokaz da su za isto razdoblje uplaćeni doprinosi za obvezno osiguranje za podnositelja zahtjeva, a prvi put i dokaz o prijavi na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje te dokaz o invaliditetu.

(5) Zahtjev za isplatu novčanog poticaja osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka mogu podnijeti najranije po isteku tromjesečja u kojem su doprinosi uplaćeni za uplate u prethodnom tromjesečju. Novčani poticaj se isplaćuje u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva s obaveznim priložima.

(6) Ovlašćuje se Fond da javno i na pristupačan način objavi način ostvarivanja prava na novčani poticaj te da putem nadležnih upravnih tijela kod poslodavca nadzire pravilnost obračuna novčanog poticaja i vjerodostojnost priloženih dokaza.«

Članak 26.

Podnaslov iznad članka 32. i članak 32. brišu se.

Članak 27.

U članku 33. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Prihodi Fonda su:

1. sredstva Posebnog doprinosa iz članka 10.a ovoga Zakona,

2. sredstva iz državnog proračuna,

3. neutrošena sredstva posebne namjene iz članka 31. ovoga Zakona i

4. drugi prihodi ostvareni na temelju zakona i drugih propisa, te darovi i pomoći u novcu domaćih i stranih pravnih i fizičkih osoba.«

U stavku 5. podstavak 4. mijenja se i glasi:

»– financiranja ili sufinanciranja programa i projekata za poticanje zapošljavanja i za održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom.«

Članak 28.

U članku 35. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

»1. koja prilikom zapošljavanja ne da prednost osobi s invaliditetom (članak 10. stavak 3.).«

Točka 3. briše se.

Dosadašnje točke 4., 5., 6. i 7. postaju točke 3., 4., 5. i 6.

Članak 29.

Članak 36. mijenja se i glasi:

»Nadzor nad zakonitošću rada, općih akata i nadzor nad stručnim radom nad ustanovama iz članka 16. ovoga Zakona i nad radnim centrom obavlja ministarstvo nadležno za socijalnu skrb.«

Članak 30.

Pravilnik iz članka 16. stavka 5. i Pravilnik iz članka 22. stavka 6. donijet će ministar

nadležan za socijalnu skrb u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 31.

Fond će odluku o načinu ostvarivanja prava na novčani poticaj iz članka 25. stavak 6. ovoga Zakona donijeti i objaviti u »Narodnim novinama« u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju osnovane prije stupanja na snagu ovoga Zakona dužne su svoje poslovanje uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 33.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Članak 34.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 100-03/05-01/01

Zagreb, 25. veljače 2005.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Vladimir Šeks, v. r.